Η **Λάρισα** είναι πόλη της Θεσσαλίας και **πρωτεύουσα** του **Νομού Λάρισας**. Αποτελεί σημαντικό εμπορικό κέντρο και κόμβο επικοινωνιών και συγκοινωνιών. Ο πραγματικός πληθυσμός της, σύμφωνα με την απογραφή του 2011, ανέρχεται σε
**144.651 κατοίκους**
, καθιστώντας την μία από τις μεγαλύτερες πόλεις της χώρας. Η πόλη καταλαμβάνει έκταση
**19.000 στρεμμάτων**
και διαρρέεται από τον Πηνειό ποταμό.

- **Αναλυτικά ο πληθυσμός της είναι:**
- **ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ (Εδρα: Λάρισα): 162.591**
- **ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ:12.496**
- Δημοτική Κοινότητα Γιάννουλης: 7.885
- Γιάννουλη: 7.885
- Θεραπευτική Κοινότητα Έξοδος: 0
- Δημοτική Κοινότητα Φαλάννης: 4.611
- Δασοχώριον: 624
- Φάλαννα: 3.987
- **ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΙΛΑΔΑΣ: 3.169**
- Τοπική Κοινότητα Αμυγδαλέας: 336
- Αμυγδαλέα: 220
- Συνοικισμός Προσφύγων: 116
- Τοπική Κοινότητα Ελευθερών: 520
- Ελευθεραί: 520
- Τοπική Κοινότητα Κοιλάδος: 628
- Κοιλάδα: 628
- Τοπική Κοινότητα Κουτσοχέρου: 327
- Κουτσόχερον: 327
- Τοπική Κοινότητα Λουτρού Λαρίσης: 332
- Αργυρόμυλος: 76
- Λουτρόν: 256
- Τοπική Κοινότητα Μάνδρας:512
- Μάνδρα: 512
- Τοπική Κοινότητα Ραχούλας: 514
- Κάστρον: 42
- Ραχούλα: 472
- **ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ: 146.926**
- Αμφιθέα: 33
- Κουλούριον: 250
- **Λάρισα: 144.651**
- Τοπική Κοινότητα Τερψιθέας: 1.992
- Τερψιθέα: 1.992
- ΔΗΜΟΣ ΤΕΜΠΩΝ (Έδρα: Μακρυχώριον, Ιστορική έδρα: Αμπελάκια): 13.712

- **ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΜΠΕΛΑΚΙΩΝ: 451**
- Τοπική Κοινότητα Αμπελακίων: 388
- Αμπελάκια: 388
- Τοπική Κοινότητα Τεμπών: 63
- Τέμπη: 63
- **ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΟΝΝΩΝ: 2.462**
- Δημοτική Κοινότητα Γόννων: 1.983
- Γόννοι: 1.909
- Ελαία: 74
- Τοπική Κοινότητα Ιτέας: 162
- Ιτέα: 162
- Τοπική Κοινότητα Καλλιπεύκης: 317
- Καλλιπεύκη: 317
- **ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΤΩ ΟΛΥΜΠΟΥ: 3.496**
- Τοπική Κοινότητα Αιγάνης: 1.134
- Αιγάνη: 535
- Καστρί Λουτρό: 110
- Κάτω Αιγάνη: 98
- Νέα Μεσάγκαλα: 388
- Παπαπούλι: 3
- Τοπική Κοινότητα Κρανέας: 212
- Κουλούρα: 88
- Κρανέα: 107
- Μαθητικαί Κατασκηνώσεις: 0
- Παραλία Κουλούρας: 17
- Τοπική Κοινότητα Πυργετού: 1.463
- Πυργετός: 1.463
- Τοπική Κοινότητα Ραψάνης: 687
- Άγιος Κωνσταντίνος: 13
- Περαταριά: 119
- Ραψάνη: 555
- **ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΑΚΡΥΧΩΡΙΟΥ: 2.553**
- Τοπική Κοινότητα Ελατείας: 492
- Ελάτεια: 492
- Τοπική Κοινότητα Ευαγγελισμού Λαρίσης: 127
- Ευαγγελισμός: 127
- Τοπική Κοινότητα Μακρυχωρίου: 1.689
- Γυρτώνη: 74
- Μακρυχώριον: 1.615
- Τοπική Κοινότητα Παραποτάμου: 245
- Παραπόταμος: 245
- **ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΕΣΣΩΝΟΣ: 4.750**
- Δημοτική Κοινότητα Συκουρίου: 2.316
- Συκούριον: 2.316
- Τοπική Κοινότητα Καλοχωρίου: 756
- Καλοχώριον: 543

- Χειμάδιον: 213
- Τοπική Κοινότητα Κυψελοχωρίου: 182
- Ακρινόν: 0
- Κυψελοχώριον: 182
- Τοπική Κοινότητα Νέσσωνος: 94
- Κόρακας: 0
- Νέσσων: 94
- Τοπική Κοινότητα Όσσης: 530
- Όσσα: 530
- Τοπική Κοινότητα Πουρναρίου: 502
- Πουρνάριον: 502
- Τοπική Κοινότητα Σπηλιάς: 370
- Σπηλιά: 370

## Προέλευση ονόματος

Το όνομα Λάρισα είναι προελληνικό πελασγικής προέλευσης και ήταν ιδιαίτερα διαδεδομένο στον ελλαδικό χώρο και σημαίνει ισχυρά οχυρωμένος λόφος ή ακρόπολη, το όνομα αυτό είχε και η ακρόπολη του Άργους. Επίσης σύμφωνα με τη μυθολογία η πόλη της Λάρισας χτίστηκε στην πελασγική περίοδο από τον Λάρισο, γιο του Πελασγού.

## Γεωγραφία

Η πόλη της Λάρισας είναι χτισμένη στις δύο όχθες του Πηνειού ποταμού και βρίσκεται στο κέντρο του ανατολικού τμήματος της θεσσαλικής πεδιάδας το οποίο και καταλαμβάνει σχεδόν εξ ολοκλήρου ο νομός της Λάρισας με ένα μικρό τμήμα της να βρίσκεται στον νομό Μαγνησίας ενώ το υψόμετρο της από το επίπεδο της Θάλασσας είναι στα 72 μέτρα. Τα βουνά που περικλείουν την πόλη είναι τα εξής, από τα ανατολικά τα όρη Όσσα (1972 μ.) και Μαυροβούνι (1.054 μ.), από βόρεια ανατολικά τα όρη Κάτω Όλυμπος (1.587 μ.) και Όλυμπος (2918 μ.), από βόρεια δυτικά το όρος Μελούνα και βόρεια ανατολικά το όρος Τίτανος (693 μ.). Σήμερα στην ευρύτερη περιοχή της Λάρισας δεν υπάρχει κάποια φυσική λίμνη, παρά μόνο τεχνητοί ταμιευτήρες για την εξυπηρέτηση των αρδευτικών αναγκών του θεσσαλικού κάμπου, αφού η λίμνη Κάρλα ή Βοιβηίς όπως ήταν το όνομα της κατά την αρχαιότητα αποξηραθήκε το 1962 με σκοπό την καταπολέμηση επιδημιών όπως η ελονοσία και την δημιουργία καλλιεργήσιμων εκτάσεων, γεγονός που όμως αποδείχθηκε μοιραίο για την περιοχή και επηρέασε δραστικά το κλίμα της. Έτσι, σήμερα γίνεται προσπάθεια για μερική ανασύσταση της λίμνης.

## Κλίμα

Το κλίμα της Λάρισας έχει τα στοιχεία του ηπειρωτικού κλίματος της πεδινής Θεσσαλίας με ετήσιες διαφορές μεταξύ μέγιστης και ελάχιστης θερμοκρασίας άνω των 22 °C. Η μέση ετήσια θερμοκρασία κυμαίνεται μεταξύ 16 και 17 °C. Το καλοκαίρι στην πόλη είναι

εξαιρετικά θερμό με καταγεγραμμένες θερμοκρασίες άνω των 45 °C, ενώ τα τελευταία πέντε έτη παρατηρείται αύξηση της διάρκειας των ημερών με πολύ υψηλές θερμοκρασίες, γεγονός που αποδίδεται στην παγκόσμια κλιματική αλλαγή. Η μέση ετήσια βροχόπτωση στην πόλη κυμαίνεται στα 779 χιλιοστά.

## Ιστορία

Η Λάρισα είναι πανάρχαια πόλη και κατοικείται σχεδόν 4.000 χρόνια. Οι αρχαιολογικές έρευνες μαρτυρούν ότι η περιοχή της Λάρισας κατοικείτο κατά την Παλαιολιθική περίοδο. Την εξουσία της πόλης μέχρι το τέλος της κυριαρχίας των Μακεδόνων κατείχαν οι Θεσσαλοί Αλευάδες. Κατά τους χρόνους των Περσικών πολέμων οι κάτοικοί της εμήδισαν και πολέμησαν εναντίον των άλλων Ελλήνων στο πλευρό των ξένων επιδρομέων. Κατά τη διάρκεια του Πελοποννησιακού πολέμου μάχονταν στο πλευρό των Αθηναίων.

Την πόλη κατέλαβαν οι Μακεδόνες υπό τον Φίλιππο Β΄ (344-196 π.Χ.) και στη συνέχεια οι Ρωμαίοι (197 π.Χ.). Μετέπειτα η πόλη περιήλθε στο Βυζάντιο και σε όλους αυτούς τους αιώνες δέχτηκε αλλεπάλληλες επιδρομές. Έπειτα περιήλθε στην εξουσία των Τούρκων μέχρι το 1881, οπότε ελευθερώθηκε από τον ελληνικό στρατό. Μέχρι τη προσάρτηση της Θεσσαλίας η πόλη έφερε το όνομα Γενί Σεχίρ Φενερί, σε αντιδιαστολή με την Γενί Σεχίρ Εγιαλετή που αποτελούσε το όνομα της ευρύτερης περιοχής, περίπου του σημερινού νομού. Το 1941 η πόλη υπέστη μεγάλες καταστροφές από τους βομβαρδισμούς των ιταλικών αεροπλάνων.

Στη Λάρισα έζησε και πέθανε, περίπου στην ηλικία των ενενήντα χρόνων, ο Πατέρας της Ιατρικής, ο Ιπποκράτης, ο οποίος τάφηκε κάπου μεταξύ Γυρτώνης, Τυρνάβου και Λαρίσης.

## Σύγχρονη εποχή

## Φρούριο

Σήμερα η Λάρισα είναι μία από τις μεγαλύτερες ελληνικές πόλεις. Έχει μεγάλες πλατείες, καλή ρυμοτομία, σύγχρονη όψη, πάρκα, νοσοκομεία (το Γενικό Νοσοκομείο της πόλης, το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο και το Στρατιωτικό Νοσοκομείο) και πολλές δημόσιες υπηρεσίες.

Είναι η έδρα της Περιφέρειας Θεσσαλίας, της Τακτικής Αεροπορίας, της 1ης Στρατιάς, του Στρατηγείου του ΝΑΤΟ, του Θεσσαλικού Θεάτρου, της Ιατρικής Σχολής και της Σχολής Βιοχημείας -Βιοτεχνολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, καθώς του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Λάρισας, του τρίτου μεγαλύτερου ΤΕΙ της χώρας. Σήμερα είναι η πρώτη πόλη στην Ελλάδα σε ποσοστό πρασίνου.

Η ποδοσφαιρική της ομάδα η Αθλητική Ένωση Λάρισας είναι η μόνη επαρχιακή ομάδα που έχει πάρει πρωτάθλημα και δύο κύπελα Ελλάδας.

## Μελλοντική πόλη

## Έργα

### Η Λάρισα από το διάστημα, Νοέμβριος 2004

Εντός του 2008 θα τελειώσουν τα μισά έργα που σχεδιάζονται και συγκεκριμένα θα είναι έτοιμο το διαχρονικό μουσείο, το λαογραφικό μουσείο, η βιβλιοθήκη, η υπόγεια διάβαση στην οδό Εχεκράτιδας, η γέφυρα στην Νέα Σμύρνη, ενώ θα ολοκληρωθούν και τα αντιπλημμυρικά έργα στον Πηνειό. Επίσης το καλοκαίρι θα είναι έτοιμα δύο μεγάλα εμπορικά κέντρα ενώ αναμένεται να παραδοθεί στην κυκλοφορία μέρος του νέου περιφερειακού δρόμου καθώς θα ξεκινήσουν μελέτες για την ένωση του με την εθνική οδό. Σημαντικό έργο είναι και το παγοδρόμιο που λειτουργεί ήδη.

Ενώ τα παραπάνω έργα θα ολοκληρωθούν μέσα στο 2008 ξεκινούν και μελετούνται άλλα έργα. Ήδη ξεκίνησε να ετοιμάζεται το νέο θέατρο Ο.Υ.Η.Λ. που θα είναι έτοιμο σε 2 χρόνια. Η νομαρχία Λάρισας θα κατασκευάσει τον Ιανουάριο του 2008 ένα αστυνομικό μέγαρο στην Νεάπολη. Σύμφωνα με την νομαρχία θα τελειώσει σε περίπου 30 μήνες. Στα τέλη του 2007 η νομαρχία ανακοίνωσε ότι θα χτίσει μέγαρο πολιτισμού με ιδιαίτερη αρχιτεκτονική αλλά είναι άγνωστο αν θα γίνει και πότε. Τέλος η δημοτική αρχή σχεδιάζει να χτίσει νέο δημαρχείο στην κεντρική πλατεία.

Δύο θα είναι τα συγκοινωνιακά έργα που θα γίνουν στη Λάρισα. Σύμφωνα με τον δήμαρχο θα τοποθετηθεί γραμμή τραμ που θα συνδέει το κέντρο με τα προάστια ενώ θα τοποθετηθεί και προαστιακός σιδηρόδρομος που θα συνδέει τη Λάρισα με το Βόλο σε 20 λεπτά αλλά και τη Λάρισα με την Θεσσαλονίκη σε 68 λεπτά.

Το αρχαίο νόμισμα της Λάρισας

Η Λάρισα είχε κόψει νόμισμα, και αρκετά αρχαία κέρματα έχουν διασωθεί.

Μια αργυρή Αιγινίτικη δραχμή του δεύτερου ήμισυ του 5ου αι. π.Χ. απεικονίζει την αριστερή πλευρά ενός έφηβου. Φοράει χλαμύδα στους ώμους και πέτασο (καπέλο) στον αυχένα. Δαμάζει έναν ταύρο που τον έχει πιάσει και του έχει δέσει ένα σκοινί στα κέρατα. Δραχμή της Λάρισας. 5ος αι. π.Χ.

Στο έδαφος διακρίνεται να φυτρώνει χορτάρι. Φέρει την επιγραφή [Τ.Ο]. Η πίσω όψη φέρει βουστροφηδόν την επιγραφή ΛΑΡΙΣΑ σε δύο τμήματα, επάνω και κάτω αντίστοιχα και απεικονίζει ένα καλπάζον άλογο με χαλινάρι. Το κέρμα έχει διάμετρο 20 χιλ. και ζυγίζει 5,96 γραμ..

Μια άλλη αργυρή Αιγινίτικη δραχμή της ίδιας εποχής παρουσιάζει τα ίδια χαρακτηριστικά με το Δραχμή της Λάρισας. 5ος αι. π.Χ.

προηγούμενο νόμισμα. Λείπει το χορτάρι στο έδαφος, αφού ο ταύρος αναπηδάει και έχει σηκώσει τον έφηβο στον αέρα, κάνοντας την χλαμύδα του να κυματίζει. Η πίσω όψη φέρει την επιγραφή ΛΑΡΙΣΑΙΑ σε δύο τμήματα, επάνω και κάτω αντίστοιχα και απεικονίζει ένα άλογο που καλπάζει περισσότερο, έχοντας σπάσει το χαλινάρι. Το κέρμα αυτό έχει

διάμετρο 19 χιλ. και ζυγίζει 5,85 γραμ.. Δραχμή της Λάρισας. 4ος αι. π.Χ.

Μια αργυρή Αιγινίτικη δραχμή του πρώτου ήμισυ του 4ου αι. π.Χ. απεικονίζει την προτομή της νύμφης Λάρισα. Φοράει σκουλαρίκι, ενώ τα μαλλιά της είναι περιποιημένα (οπισθοσφενδόνη). Μπροστά από την προτομή, το κέρμα φέρει την επιγραφή ΚΛΕΙ. Η πίσω όψη φέρει την επιγραφή ΛΑΡΙΣΑΙΑ σε δύο τμήματα, επάνω και κάτω αντίστοιχα και απεικονίζει το γνωστό καλπάζον άλογο με σπασμένο χαλινάρι. Το κέρμα έχει Δραχμή της Λάρισας. 4ος αι. π.Χ. διάμετρο 20 χιλ. και ζυγίζει 5,96 γραμ..

Δύο άλλες αργυρές Αιγινίτικες δραχμή της ίδιας εποχής απεικονίζει την νύμφη Λάρισα με το πρόσωπο ελαφρώς στραμμένο στα αριστερά ή από εμπρός με ελαφριά κλίση στα αριστερά. Φοράει σκουλαρίκια, περιδέραιο και κοκαλάκι στα μαλλιά (άμπυξ). Η πίσω όψη φέρει την επιγραφή ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ σε δύο τμήματα, επάνω και κάτω αντίστοιχα και απεικονίζει Δραχμή της Λάρισας. 4ος αι. π.Χ.

ένα άλογο που βόσκει. Το ένα κέρμα έχει διάμετρο 21 χιλ. και ζυγίζει 5,97 γραμ., ενώ το άλλο έχει διάμετρο 20 χιλ. και ζυγίζει 5,95 γραμ..

**Αξιοθέατα –Πολιτιστικοί χώ ροι**

Στη Λάρισα υπάρχουν τα εξής αρχαία μνημεία:

**Αρχαίο θέατρο Α΄ Λάρισας**. Χτισμένο στη νότια πλευρά του λόφου φρούριο τον 3ου αιώνα π.Χ., όπου κατά την αρχαιότητα δέσποζε η οχυρωμένη ακρόπολη της πόλης, είναι ένα από τα σημαντικότερα και μεγαλύτερα θέατρα της περιόδου. Εκτός από την χρήση του για ανέβασμα θεατρικών παραστάσεων χρησιμοποιήθηκε και για τις συνελεύσεις του κοινού των Θεσσαλών. Κατά την ρωμαϊκή περίοδο μετατράπηκε σε αρένα, και έγινε μεταφορά των θεατρικών δρώμενων της πόλης στο Β΄ Αρχαίο θέατρο.
**Αρχαίο θέατρο Β΄ Λάρισας**. Πρόκειται για το θέατρο που αντικατέστησε το Α΄ Αρχαίο θέατρο στη ρωμαϊκή περίοδο. Είναι κτισμένο στη νοτιοδυτική πλευρά του λόφου Πευκάκια, που όμως δεν υπάρχει σήμερα λόγω ισοπέδωσης του το 1950 για πολεοδομικούς λόγους. Η ανακάλυψη του έγινε το 1978 κατά τη διάρκεια ανέγερσης οικοδομής, ενώ η αρχαιολόγοι το ανάσκαψαν οριστικά το 1985-1986 και έφεραν στο φως την σκηνή, την ορχήστρα, το κοίλο καθώς και την δεξιά πάροδο και τμήμα της αριστερής.
**Φρούριο**. Πρόκειται για τον χώρο στον οποίο έχουν βρεθεί οι πρώτες ενδείξεις κατοίκησης της πόλης από τη νεολιθική ακόμα περίοδο, αργότερα αποτέλεσε την αρχαία ακρόπολη της πόλης και στην νότια πλευρά του βρίσκεται το πρώτο αρχαίο θέατρο. Κατά την βυζαντινή περίοδο ήταν το θρησκευτικό κέντρο, και κατά την οθωμανική εμπορικό και αμυντικό κέντρο. Σήμερα στον λόφο σώζεται το Μπεζεστένι ή γνωστό σήμερα ως Φρούριο, που κτίστηκε από τους Οθωμανούς στα τέλη του 15ου αιώνα και χρησιμοποιήθηκε σαν σκεπαστή αγορά. Μετέπειτα, αφού υπέστη αλλαγές στην εξωτερική μορφή του, χρησιμοποιήθηκε σαν πυριτιδαποθήκη και οχυρό ως την απελευθέρωση της Θεσσαλίας το 1881. Σ' αυτή την περίοδο πρέπει να εντοπιστεί και η ονομασία Φρούριο που έχει σήμερα το κτίσμα. Επίσης έχει εντοπιστεί παλαιοχριστιανική βασιλική, που πιθανολογείται πως είναι ο πρώτος ναός της πόλης αφιερωμένος στον πολιούχο Άγιο Αχίλλειο, ο οποίος κτίσθηκε τον 6ομ.Χ. αιώνα, ενώ στον χώρο του βρέθηκε τάφος ο οποίος πιθανολογείται ότι είναι του

Αγίου Αχιλλείου, του πρώτου μητροπολίτη της πόλης. Ακόμα στα ανατολικά του Μπεζεστενίου -Φρουρίου και της παλαιοχριστιανικής βασιλικής έχουν βρεθεί παλαιοχριστιανικό λουτρό και μεσοβυζαντινός ναός ενώ ευρήματα από την αρχαία ακρόπολη της Λάρισας έχουν βρεθεί σε ανασκαφές στον λόφο.

**Μνημείο(τάφος)Ιπποκράτη**. Στην πόλη της Λάρισας έζησε τα τελευταία χρόνια της ζωής του ο πατέρας της ιατρικής Ιπποκράτης όπου και πέθανε. Ο τάφος του ήρθε στο φως μετά από πλημμύρα κατά τον 19ο αι., και τοποθετείται στην έξοδο της αρχαίας πόλης προς την Γυρτώνη. Κοντά στο σημείο αυτό έχει στηθεί σύγχρονο μνημείο, με τον ανδριάντα τού Ιπποκράτη στην κορυφή του, επίσης φιλοξενείται και ιατρικό μουσείο.

**Νεότερα μνημεία**

Ιστορικό κέντρο Λάρισας -Λόφος Φρουρίου -Άγιος Αχίλλειος. Στο κομμάτι του κέντρου που περιλαμβάνει την ευρύτερη περιοχή από τον λόφο του Φρουρίου έως και την κεντρική πλατεία και από την πλατεία Λαού μέχρι το ποτάμι, βρίσκεται ένα τμήμα της παλιάς Λάρισας, κυρίως τμήμα της παλιάς αγοράς, όπου σώζονται πολλά κτήρια του 19ου αιώνα και των αρχών του 20ου, πολλά από αυτά νεοκλασσικού ρυθμού. Σήμερα στεγάζουν ως επί το πλείστον εμπορικά καταστήματα, ταβέρνες και καφέ-μπαρ. Σε αυτό το κομμάτι της πόλης βρίσκονται σημαντικά μνημεία, αναλυτικότερα:

Στην πλατεία Λαού συναντούμε τμήμα του τείχους, καθώς και λουτρό της περιόδου της αυτοκρατορίας Ιουστινιανού, τον 6ο αιώνα. Κοντά στην ίδια πλατεία, συναντάμε την εκκλησία του Αγίου Βησσαρίωνα που είναι διακοσμημένη με τοιχογραφίες του Αγήνορα Αστεριάδη και το Γενί τζαμί.

Συνεχίζοντας στην οδό Βενιζέλου συναντούμε το Α' Αρχαίο Θέατρο και το Μεγάλο Χαμάμ.

Στον λόφο Φρουρίου δεσπόζει η μητροπολιτική εκκλησία του Αγίου Αχιλλείου σε σημείο με θέα και ανοιχτό ορίζοντα προς την βόρεια πλευρά της πόλης. Κοντά βρίσκεται και η πλακόστρωτη πλατεία Λαμπρούλη η οποία περιβάλλεται από το κτήριο του Φρουρίου και από πολλά από τα αρχαιολογικά ευρήματα που έχουν αναφερθεί παραπάνω. Κατηφορίζοντας προς την οδό Βενιζέλου βρίσκουμε τμήμα από το Μπαϊρακλί τζαμί.

Έτσι, στο κέντρο της πόλης συναντάμε ένα ενιαίο γραφικό σύνολο, με μνημεία και κτίσματα από όλη την ιστορική πορεία της πόλης, από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα.

Μύλος του Παππά. Πρόκειται για βιομηχανικό κτήριο αλευροποιίας(μύλος), που κατασκευάστηκε το 1883, και λειτούργησε το 1893.Το 1920 το κτήριο καταστράφηκε από πυρκαγιά και ανακατασκευάστηκε το 1921.Σήμερα ανήκει στον δήμο Λάρισας και προβλέπεται αξιοποίηση του ως πολιτιστικό κέντρο, ενώ στις αποθήκες του στεγάζονται θερινός κινηματογράφος, εργαστήρι εικαστικών τεχνών, σχολή χορού, αίθουσα παραστάσεων, η φιλαρμονική ορχήστρα του δήμου, καθώς επίσης και το πλέον κλασσικό κουκλοθέατρο "Τιριτόμπα".

Αβερώφειος Γεωργική Σχολή. Νεοκλασικό συγκρότημα κτηρίων, χτισμένα το 1908 στην δυτική είσοδο της πόλης δίπλα στο κτηριακό συγκρότημα των ΤΕΙ, περιβάλλεται από πευκόφυτο άλσος. Χαρακτηριστικό το επιβλητικό κεντρικό νεοκλασσικό κτήριο με το ρολόι. Η ανέγερση των κτηριακών εγκαταστάσεων της Σχολής έγινε με δαπάνη του κληροδοτήματος του δωρητή Γεωργίου Αβέρωφ στις αρχές του 19ου αιώνα και λειτούργησε ως Μέση Γεωπονική Σχολή μέχρι τα μέσα του 20ου αιώνα. Το συγκρότημα των κτηρίων της Αβερώφειου Σχολής μαζί με τον περιβάλλοντα χώρο του χαρακτηρίστηκε ως έργο τέχνης

και ιστορικό διατηρητέο μνημείο διότι πρόκειται για ένα πολύ αξιόλογο και αντιπροσωπευτικό δείγμα συγκροτήματος κτηρίων με εκπαιδευτικό χαρακτήρα, με ιδιαίτερα μορφολογικά, αρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά και εκλεκτικιστικά στοιχεία που εκφράζουν την αρχιτεκτονική της εποχής του. Θεωρείται μοναδικό για την περιοχή και αναπόσπαστα συνδεδεμένου με τις μνήμες των κατοίκων της.

Μουσουλμανικό τέμενος Γενί Τζαμί. Πρόκειται για κτήριο του 19ου αιώνα, στο οποίο στεγάζεται προσωρινά το Αρχαιολογικό Μουσείο της Λάρισας. Πληροφορίες αναφέρουν ότι ήταν δωρεά της βασίλισσας Όλγας στους εναπομείναντες μουσουλμάνους στην πόλη. Βρίσκεται στην πλατεία Λαού απέναντι από τον Ιερό Ναό του Αγίου Βησσαρίωνα και το ωδείο.

Μεγάλο Χαμάμ και Μπαϊρακλί Τζαμί. Το Μεγάλο Χαμάμ (Μπουγιούκ Χαμάμ), του 16ου αιώνα, σώζεται και στις μέρες μας χρησιμοποιείται από διάφορα καταστήματα. Ο επιβλητικός τρούλος του είναι ευδιάκριτος από την οδό Βενιζέλου. Βρίσκεται στην συμβολή των οδών Βενιζέλου και Φιλελλήνων, πάρα πολύ κοντά στο Α' αρχαίο θέατρο. Επίσης από την εποχή της τουρκοκρατίας σώζεται και τμήμα από το Μπαϊρακλί Τζαμί του 15ου αιώνα στη συμβολή των οδών Παπαφλέσσα και Όσσας στην περιοχή του Φρουρίου.

Πυριτιδαποθήκη -Παλαιές Φυλακές. Η Πυριτιδαποθήκη του 18ου αιώνα, γνωστή και ως Παλιές Φυλακές, βρίσκεται επί της οδού Ιουστινιανού και συγκεκριμένα στον αύλειο χώρο του σχολικού συγκροτήματος του 5ου Γυμνασίου – Λυκείου της πόλης. Πρόκειται για λιθόκτιστο επίμηκες κτίσμα αποτελούμενο από τρεις καμαροσκέπαστες αίθουσες. Το κτίσμα αποτελεί ίσως το μοναδικό δείγμα πυριτιδαποθήκης με δίδυμη αίθουσα. Στο αναπαλαιωμένο κτίσμα πρόκειται να στεγαστεί το Μουσείο Εθνικής Αντίστασης.

Κτήριο Κέντρου Πληροφόρησης Νέων. Στο κτήριο της οδού Αεροδρομίου στο οποίο στεγάζεται το Κέντρο Πληροφόρησης Νέων, το οποίο ξεχωρίζει όχι μόνο για τη λειτουργικότητά του αλλά για την όμορφη και λιτή του αρχιτεκτονική ήταν εγκατεστημένα τα Παλαιά Σφαγεία. Το 1990 το κτίσμα ανακηρύχθηκε διατηρητέο μνημείο.

## Πηνειός

Ο Πηνειός ποταμός είναι το πασίγνωστο ποτάμι το οποίο είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την πόλη της Λάρισας για αιώνες και διασχίζει το κέντρο της πόλης. Το συναντάμε στην βόρεια πλευρά του λόφου Φρουρίου, κάτω από τον Άγιο Αχίλλειο και μαζί με το πάρκο του Αλκαζάρ το οποίο είναι δίπλα στο ποτάμι, δημιουργούν μία όαση πρασίνου και ηρεμίας στο κέντρο της πόλης μόλις λίγα βήματα από την κεντρική πλατεία. Χαρακτηριστικό του οι μεγάλες όχθες, καταπράσινες και πεζοδρομημένες σε μεγάλο μήκος, τέλεια επιλογή για περίπατο οποιαδήποτε ώρα της ημέρας. Αξιοσημείωτο το λιμανάκι που δημιουργήθηκε στην όχθη κάτω από τον Άγιο Αχίλλειο, δίπλα στην γέφυρα Αλκαζάρ επιτείνοντας την γραφικότητα του ποταμού.

## Μουσεία, στη Λάρισα βρίσκονται τα εξής μουσεία:

**Αρχαιολογικό Μουσείο Λάρισας**. Το μουσείο στεγάζεται προσωρινά σε τέμενος του 19ου αιώνα, ενώ σύντομα θα μεταστεγαστεί στο νέο κτήριο στο μεζούρλο αφού κρίνεται ακατάλληλο για την ικανοποιητική έκθεση των αρχαιολογικών ευρημάτων της περιοχής. Η έκθεση που στεγάζεται στην μοναδική αίθουσα του τεμένους περιέχει εκθέματα από τις εξής περιόδους: παλαιολιθική, νεολιθική, αρχαϊκή, κλασική, ελληνιστική και ρωμαϊκή.

**Νέο Αρχαιολογικό-Βυζαντινό μουσείο**. Είναι το νέο κτήριο στο οποίο θα μεταφερθεί το υπάρχον αρχαιολογικό μουσείο, φυσικά με αναδιοργάνωση και αύξηση των εκθέσεων του, και θα δημιουργηθούν νέες εκθέσεις από την βυζαντινή περίοδο.
**Λαογραφικό -Ιστορικό Μουσείο Λάρισας**. Το μουσείο φιλοξενεί έκθεση που παρουσιάζει τον νεότερο ελληνικό πολιτισμό, και ιδιαίτερα τον πολιτισμό στον Θεσσαλικό χώρο, από τον 16ο αιώνα έως και τα μέσα του 20ου.Το μουσείο παρουσιάζει τον προβιομηχανικό πολιτισμό στην Θεσσαλική ύπαιθρο, καθώς και σκηνές αστικής ζωής από την πόλη της Λάρισας. Σκοπός του είναι η προβολή και διάσωση του προβιομηχανικού πολιτισμού της Θεσσαλίας.

**Πολιτιστικοί χώ ροι -Οργανισμοί**

**Δημοτική Πινακοθήκη -Μουσείο Γ.Ι. Κατσίγρα**

Η δημοτική πινακοθήκη της πόλης φέρει το όνομα του εμπνευστή της και μεγάλου ευεργέτη της πόλης Ιωάννη Κατσίγρα, του οποίου και την ιδιωτική συλλογή στεγάζει μετά την δωρεά της το 1981 στον δήμο Λάρισας. Πυρήνας της έκθεσης αποτελεί η δωρηθείσα συλλογή Κατσίγρα που αριθμεί 780 έργα αντιπροσωπευτικά δείγματα της Ελληνικής ζωγραφικής του 19ου και κυρίως του πρώτου μισού του 20ου αιώνα. Θεωρείται η τρίτη σπουδαιότερη στην Ελλάδα έπειτα από αυτήν της Εθνικής Πινακοθήκης και του Κουτλίδη.

**Δημοτικό ωδείο**

Το ωδείο της Λάρισας ιδρύθηκε στις 17 Νοέμβριου 1930 με πρωτοβουλία της Ιουλίας Σάπκα, αρχικά στεγάστηκε σε παλαιό κτήριο επί της πλατείας ανακτόρων, σήμερα πλατεία λαού, και αργότερα φιλοξενήθηκε και από το τέμενος που στεγάζει σήμερα το αρχαιολογικό μουσείο και το 1953 μεταστεγάστηκε σε νέο κτήριο, ενώ το 1993 στεγάστηκε στο σημερινό κτήριο.

**Θεσσαλικό Θέατρο**

Το "ΘΕΣΣΑΛΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ" ιδρύθηκε το 1975 από τους Λαρισαίους καλλιτέχνες Άννα Βαγενά, Κώστα Τσιάνο και Γιώργο Ζιάκα. Ήταν το πρώτο επαγγελματικό θέατρο στην Ελλάδα που έκανε έδρα του μια επαρχιακή πόλη και έκανε πράξη την ιδέα της πολιτιστικής αποκέντρωσης. Χωρίς κρατική επιχορήγηση, για οκτώ χρόνια περιόδευσε τον Θεσσαλικό κάμπο και στα πιο απομακρυσμένα ορεινά χωριά. Από το 1983 μετατρέπεται σε Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο και επιχορηγείται από τον Δήμο Λάρισας και το Υπουργείο Πολιτισμού. Σε αυτά τα 33 χρόνια ζωής έχει ανεβάσει 68 παραστάσεις και έχει συμμετάσχει σε πολλά ελληνικά και διεθνή φεστιβάλ και πολιτιστικές εκδηλώσεις.

**Χώ ροι αναψυχής**

Πάρκο Αλκαζάρ και όχθες Πηνειού ποταμού
Αισθητικό άλσος
Λόφος Φρουρίου

## Συγκοινωνίες

Αστικές Συγκοινωνίες

Αστικό ΚΤΕΛ. Η πόλη της Λάρισας για την εξυπηρέτηση των εσωτερικών συγκοινωνιών διαθέτει αστικό ΚΤΕΛ εφοδιασμένο με νέα σύγχρονα λεωφορεία.

Υπεραστικές συγκοινωνίες

Υπεραστικό ΚΤΕΛ. Από και προς την πόλη της Λάρισας ξεκινούν καθημερινά λεωφορεία του υπεραστικού ΚΤΕΛ, στην πόλη υπάρχει ο σταθμός υπεραστικών ΚΤΕΛ Νομού Λάρισας στην οδό Ολύμπου, ενώ υπάρχουν ξεχωριστοί σταθμοί για την εξυπηρέτηση των ΚΤΕΛ νομού Τρικάλων και των ΚΤΕΛ νομού Κοζάνης.

ΟΣΕ

Από την Λάρισα περνάει επίσης και σιδηρόδρομος, και μάλιστα προβλέπεται να υπάρχει σύνδεση, σε προαστιακό επίπεδο, με τη Θεσσαλονίκη, με χρήση αμαξοστοιχιών προαστιακού σιδηροδρόμου. Σύνδεση με υπεραστικά δρομολόγια υπάρχει απευθείας με την πόλη του Βόλου, ξανά σε επίπεδο προαστιακής σύνδεσης, την Πόλη της Αθήνας και φυσικά με όλους τους ενδιάμεσους σταθμούς των διαδρομών. Αξίζει επίσης να αναφερθεί ότι, στα πλαίσια του εκσυγχρονισμού του δικτύου των Ελληνικών σιδηροδρόμων, η γραμμή Λάρισας-Βόλου αναμένεται να εκσυγχρονιστεί και συγκεκριμένα να ηλεκτροδοτηθεί και να γίνει διπλής κατεύθυνσης.

Αεροπορική σύνδεση

Το στρατιωτικό αεροδρόμιο της πόλης χρησιμοποιείται επίσης για εθνική διασύνδεση με έκτακτες πτήσεις, αν και στο παρελθόν υπήρχε λειτουργία πολιτικού αεροδρομίου και σύνδεση με πτήσεις της Ολυμπιακής Αεροπορίας, οι οποίες όμως διακόπηκαν το 1994, λόγω μειωμένης κίνησης. Το 2005, το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών αποφάσισε την επαναλειτουργία του πολιτικού αεροδρομίου της Λάρισας, και ανέθεσε μελέτη σκοπιμότητας για την υλοποίηση του έργου. Ο κωδικός του αεροδρομίου της Λάρισας από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας είναι LGLR.

## Εκπαίδευση

**ΤΕΙ Λάρισας.** Στην πόλη έχει την έδρα το Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα της Λάρισας, που αποτελείται από τέσσερις σχολές και δεκαέξι τμήματα.
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Στην πόλη εδρεύουν τα τμήματα Ιατρικής και Βιοχημείας –Βιοτεχνολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

## Τοπικά μέσα ενημέρωσης

## Εφημερίδες

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, πρόκειται για την πρώτη εφημερίδα που δημιουργήθηκε στην Λάρισα, είναι καθημερινή πρωινή εφημερίδα και ιδρύθηκε το 1922 από τον Γεώργιο Δημητρακόπουλο.
Ημερήσιος Κήρυκας, η εφημερίδα πρωτοεκδόθηκε ως "Κήρυξ" τον Απρίλιο του 1906, λίγα χρόνια μετά την ήττα στον πόλεμο του 1897, από τον δικηγόρο της Θεσσαλονίκης Γ. Σερεμέτη και τον Α. Φαρμάκη.
Κόσμος, ο «Κόσμος» είναι η νεώτερη ημερήσια εφημερίδα της Λάρισας η οποία κυκλοφορεί από τις 4 Απριλίου 2006.

## Τηλεοπτικοί σταθμοί

TRT-Θεσσαλική Ραδιοφωνία Τηλεόραση
Θεσσαλία τηλεόραση
Astra TV

## Δήμος Λαρισαίων

Ο Δήμος Λαρισαίων έχει πραγματικό πληθυσμό 126.076 κατοίκους και είναι ο έβδομος σε πληθυσμό Δήμος όλης της Ελλάδας, μετά από το Δήμο Αθηναίων (789.166 κ.), το Δήμο Θεσσαλονίκης (385.406 κ.), το Δήμο Πειραιώς (181.933 κ.), το Δήμο Πατρέων (171.616 κ.), το Δήμο Περιστερίου(146.743 κ.) και το Δήμο Ηρακλείου Κρήτης (142.112 κ.).

## Πλατείες της Λάρισας

Πλατεία Σάπκα (Κεντρική Πλατεία).
Πλατεία Εθνάρχου Μακαρίου (Πλατεία Ταχυδρομείου).
Πλατεία Λαού (Αγαμέμνονα Μπλάνα)
Πλατεία Αγίου Βησσαρίωνος.
Πλατεία Αγίου Κωνσταντίνου.
Πλατεία Εβραίων Μαρτύρων.
Πλατεία Ηρώων Πολυτεχνείου.
Πλατεία Νεάπολης.
Πλατεία Καραΐσκάκη.
Πλατεία Νέας Πολιτείας.
Τρίγωνη Πλατεία.
Πλατεία & πάρκο ΟΣΕ.
Πάρκο Σοφία Βέμπο (Πλατεία Ανθούπολης).
Πλατεία Μακρυγιάννη (Πλατεία Χαραυγής).
Πλατεία Εργατικής Πρωτομαγιάς (Προφήτης Ηλίας).
Πλατεία Μικρού Προφήτη Ηλία.
Πλατεία Λιβαδακίου.
Πλατεία Αβέρωφ.
Πλατεία Μεγάλου Προφήτη Ηλία.
"Πέρα Μαχαλάς".
Πλατεία ηρώων Κατοχής

## Αθλητισμός

## Αθλητικές εγκαταστάσεις

Το Εθνικό Αθλητικό Κέντρο (ΕΑΚ) Λάρισας, το οποίο ανήκει στο Ελληνικό Κράτος και εποπτεύεται από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού και βρίσκεται δίπλα από πάρκο Αλκαζάρ της πόλης περιλαμβάνει τις παρακάτω εγκαταστάσεις:
Στάδιο Αλκαζάρ, που ήταν η έδρα της ΑΕΛ με χωρητικότητα 13.108, εδώ εκτός από αγώνες ποδοσφαίρου διεξάγονται και όλα τα αθλήματα στίβου.
Κλειστό γυμναστήριο Αλκαζάρ
Κλειστό κολυμβητήριο Αλκαζάρ
Αθλητικό μέλαθρον Λάρισας:. Επίσης στον πυρήνα Β της Νεάπολης βρίσκεται το νεόκτιστο δεύτερο κλειστό γυμναστήριο της πόλης, στο οποίο έχουν φιλοξενηθεί και αγώνες από το παγκόσμιο πρωτάθλημα καλαθοσφαίρισης που διοργάνωσε η χώρα μας το 1998, και το οποίο είναι επίσης η έδρα των συλλόγων Ολύμπια και ΑΕΛ.
Νέο ποδοσφαιρικό στάδιο: Το νέο ποδοσφαιρικό στάδιο της ομάδας ΑΕΛ (AEL F.C. ARENA) έχει κατασκευαστεί δίπλα από το αθλητικό μέλαθρον της Νεάπολης, με χωρητικότητα 17.000 καθήμενων και περιέχει πλήρες αθλητικό κέντρο καθώς και ξενώνες.

Στην πόλη για την κάλυψη των γενικότερων αναγκών άλλα και χόμπι των κατοίκων υπάρχουν επίσης τα εξής δημοτικά αθλητικά κέντρα:

Αθλητικό Κέντρο Μητσιμπόνα
Αθλητικό Κέντρο Νεάπολης
Αθλητικό Κέντρο Κουκουλίτσιου –Μουσίαρη
Αθλητικό Κέντρο Νέας Πολιτείας
Αθλητικό Κέντρο Θεσσαλικού
Αθλητικό Κέντρο Βιολογικού
Αθλητικό Κέντρο Ανθούπολης
Αθλητικό κέντρο ΑΓ. Κωνσταντίνου

## Αθλητικοί σύλλογοι

Αθλητική Ένωση Λάρισας
Κ.Α.Ε. Ολύμπια Λάρισας
Α.Σ. Ολυμπιάδα Λάρισας
Γυμναστικός Σύλλογος Λάρισας
Απόλλων Λάρισας
Ηρακλής Λάρισας
Πανιώνιος Λάρισας

## Αδελφοποιημένες πόλεις

Beltsy / Μπέλτσι, Μολδαβία
Banská Bystrica, Σλοβακία
Νόξβιλ Τενεσί, ΗΠΑ
Rybnik / Ρίμπνικ, Πολωνία
Urgup / Ουγρούπ (Προκόπι), Καππαδοκία, Τουρκία

Denizli, Ντενιζλί, Τουρκία

πηγή: Βικιπαίδεια